

Lille Taarnfalk (*Falco naumanni* Fleischer) ny for Danmark.

Af C. M. POULSEN.

(With a Summary in English: The Lesser Kestrel
(*Falco naumanni* Fleischer) in Denmark.)

I Slutningen af November 1944 modtog jeg til Præparering
et Exemplar af Lille Taarnfalk (*Falco naumanni* Fleischer) skudd

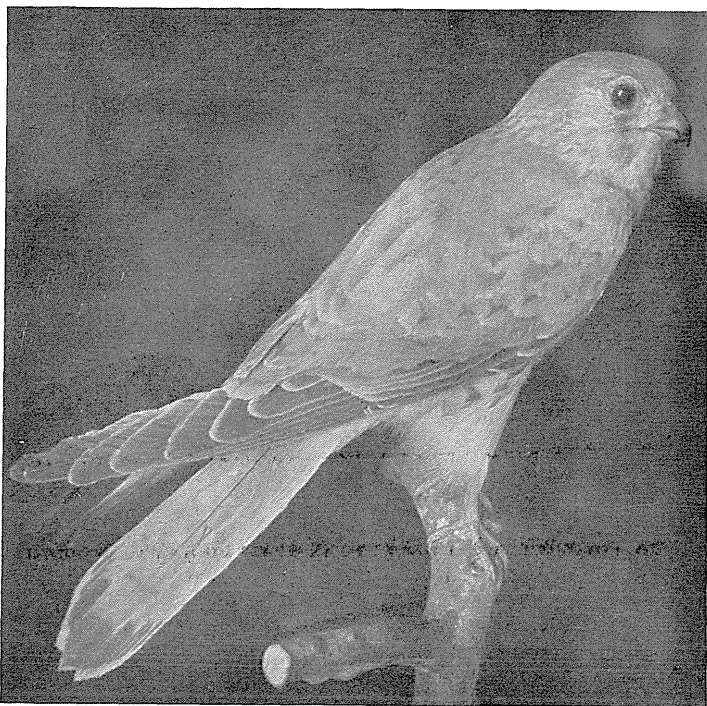

Fig. 1. Lille Taarnfalk (*Falco naumanni*), ♂ juv. Hjulby, Fyn,
20. 11. 1944.

20. Nov. ved Hjulby paa Fyn. Da Arten var ny for Danmark, indsendte jeg efter endt Præparering Exemplaret til Zoologisk Museum, som med stor Venlighed bekræftede min Artsbestemmelse og lod den fotografere (Fig. 1).

Fuglen, der tilhører KARL O. PEDERSEN, Skelund, i hvis Samling den er opstillet, var en etaarig ♂ og har i Fjerdragten stor Lighed med en Taarnfalk af samme Køn og Aldersklasse.

Hovedets Overside er endnu rødligt, isprængt nye, askegraa Fjer. I Nakken ses enkelte, mørke Striber. Ryggen er ensfarvet rustrød som hos den helt udfarvede ♂, Vingernes Overside besidder mørke Pilespidser og smalle Striber. Halen er askegraalig med det bekendte brede, mørke Baand, de yderste Spidser af Styrefjerene graahvidt bræmmet. Brystet har enkelte Striber og runde og hjerteformede Pletter. Bukserne er ensfarvet rødgule.

Foruden ved sin Lidenhed adskiller den sig endvidere fra Taarnfalken paa de meget lysebrune Kløer (Taarnfalken har sorte) og 1ste Svingfjer, der er længere end 4de, hos Taarnfalken lige saa lang som 4de.

Fuglen er almindelig udbredt i Nordafrika og Sydeuropa, men udstrækker sin Forekomst i Vinterhalvaaret mod Syd helt til Kaplandet og mod Nord til bl. a. Storbritanien, hvor den er truffet ialt 10 Gange. Fra Tyskland kendes ca. 20 Forekomster.

Dens Udbredelse har gjort det sandsynligt, at den før eller senere vilde vise sig her i Landet. Umuligt er det ikke, at den i Tidens Løb er truffet her adskillige Gange uden at blive artsbestemt, idet dens store Lighed med Taarnfalken meget vel kan have foraarsaget Forveksling med denne større, beslægtede Art. Jeg erindrer saaledes, at nu afdøde HANS JENSEN, Anelund, der i Midtjylland var kendt som Samler og Jæger, engang fortalte noget om et særligt lille Exemplar af Taarnfalk, han havde nedlagt en Efteraarsdag i 80erne. Desværre var han ved Hjemkomsten saa uforsigtig at anbringe Fuglen et Sted, hvor Gaardens Kat kunde naa den, og han fik saaledes aldrig Lejlighed til at opklare Fænomenet ved Maalinger.

Dr. phil. P. JESPERSEN har venligst henledt min Opmærksomhed paa, at Lille Taarnfalk er nævnt i Collin's 3die Supplement til „Skandinaviens Fugle“ (p. 113) som skudt i Juli 1861 ved Gram (Ribe) af Skovrider M. ROSENDAL. SCHIØLER (Danmarks Fugle, 3, 1931, p. 295), der har undersøgt denne Sag, har dog ikke med Sikkerhed kunnet bekræfte Forekomsten.

Forekomsten i Juli — altsaa uden for Fuglens sædvanlige Træktid — gør det ikke usandsynligt, at dette Exemplar har opholdt sig en Tid i nordlige Egne, og som et yderligere Bevis paa Artens uberegnelige Optræden fangedes 5. Juni i Aar (1945)

i en overdækket Hønsegaard ved Sdr. Højrup paa Fyn endnu et Exemplar af *F. naumanni*.

Denne Fugl, der var en adult ♀ med Rugepletter, blev gennem en Forhandler indsendt til Konservator CHR. AABOE SØRENSEN, Silkeborg, og efter Præparering returneret. Ejeren

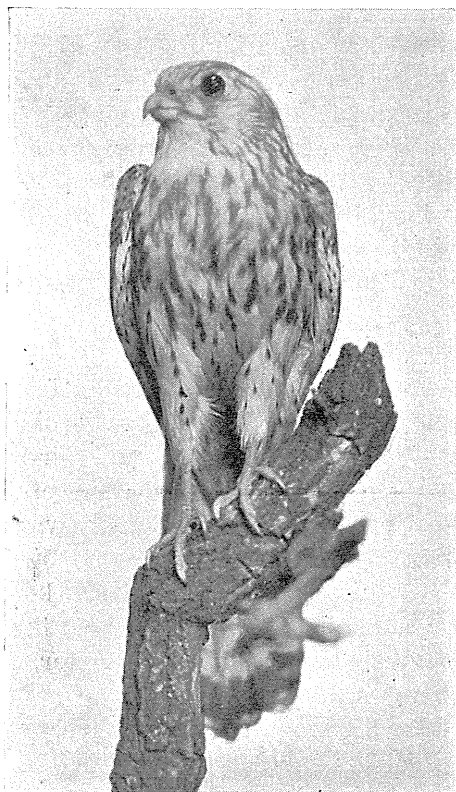

Fig. 2. Lille Taarnfalk (*Falco naumanni*), ♀ ad.
Sønder Højrup, Fyn, 5. 6. 1945.

havde dog i Mellemtiden overladt Ejendomsretten til Svendborg Zoologiske Museum, hvor den nu findes opstillet (Fig. 2).

Maalene for de to fynske Exemplarer er:

♂ juv.	Totall.	290 mm,	Vinge	220 mm,	Hale	140 mm,	Vægt	125 g.
♀ ad.	"	298 "	"	231 "	"	144 "	"	138 "

Gennemsnit for den almindelige Taarnfalk:

♂♂:	Vinge	245 mm,	Vægt	200 g.
♀♀:	Vinge	257 mm,	Vægt	230 g.

Maalene for Kropskelettet viste:

Brystben: ♂ 29 mm, Bækkenbredde: ♂ 22 mm.
 " ♀ 32 " " ♀ 24 "

Tilsvarende Maal for Taarnfalken:

Brystben: ♂ 36—40 mm, Bækkenbredde: ♂ 24—26 mm.
 " ♀ 39—43 " " ♀ 25—28 "

Knoglemaalene er venligst foretaget af Dr. phil. FINN SALOMONSEN, som jeg takker for denne Hjælp.

Ved Undersøgelse af Fordøjelsesorganer havde Hannen fra Hjulby følgende Maveindhold: Rester af 3 store Skarnbasser, 5 smaa Løbebiller (*Pterosticus*) 6—10 mm, ca. 10 Ørentviste, alle ♂♂ med lille Tang. (Efter Brev fra cand. theol. H. LANGE.)

Exemplaret fra Sdr. Højrup var fuldstændig tom for Fødemer.

Mellem Hjulby og Sdr. Højrup er der ikke særlig mange km i Luftlinie, men et halvt Aars Forskel i Data lader ikke formode, at de to Fugle har haft nogen Forbindelse.

Formodningen om, at sidstnævnte Fugl har ruget, kan ikke udelukkes. Den tomme Fordøjelseskanal peger i den Retning, ligesaa den stærkt opsvulmede Ægleder. I Ovariet fandtes dog ingen Æg i videregaaende Udvikling.

Forekomsten af disse to Fugle med saa korte Mellemrum er utvivlsomt en Tilfældighed og kan sikkert ikke opfattes som et Led i den Indvandring af sydvestlige Arter, vor Fauna i de sidste Aartier berøres af.

Lille Taarnfalks Stemme er betydelig lysere i Klangen end vor hjemlige Taarnfalks velkendte Røst. Flugten er overordentlig let og gratiøs. For Aar tilbage, da jeg en Tid opholdt mig i Marokko, havde jeg ofte Lejlighed til at iagttage disse smukke Fugles Insektjagt i den korte Skumring — og drømte jo ikke om at træffe 2 Exemplarer paa et Konservatorværksted herhjemme.

SUMMARY IN ENGLISH

The Lesser Kestrel (*Falco naumanni* Fleischer) in Denmark.

The Lesser Kestrel (*Falco naumanni* Fleischer) has not previously been recorded from Denmark, but in recent years two specimens have been obtained in this country, viz: ♂ in first

summer, 20th November 1944, Hjulby on Fyn (pictured on fig. 1), and ♀ ad. 5th June 1945, Søndre Højrup also on Fyn (pictured on fig. 2). Possibilities of breeding cannot be excluded but are very unlikely. Measurements of the two specimens (including skeletal measurements) are given in the paper.

Lille Fluesnapper (*Muscicapa p. parva* Bechst.) ynglende i Charlottenlund Slotspark.

Af M. HØJGAARD & J. A. GUILDAL.

Da jeg 28. Maj 1945 om Formiddagen cyklede gennem Charlottenlund Skov ad Ordrup Jagtvej, hørte jeg en Fuglestemme, der var mig ganske ukendt. Konservator H. MADSEN, over for hvem jeg i Telefonen, saa godt det lod sig gøre, efterlignede den paagældende Fuglestemme, mente, at der kunde være Tale om Lille Fluesnapper, og lovede straks at komme ud for at undersøge Fænomenet. I Mellemtiden havde jeg hentet min Kikkert og havde nu med Sikkerhed konstateret, at Stemmens Ophavsmand var en Han af Lille Fluesnapper, som vimsede rundt i Trækronerne paa Insektjagt paa ægte Fluesnappervis, mens den bestandig lod sin Sang høre. Denne lød nærmest som et ideligt gentaget: „Tjiv, tjiv, tjiv, tjiv, tjyv, tjyv, tjyv, tjyv, tjyv“. Hr. MADSEN kom nu til, og bekræftede min Bestemmelse.

Jeg hørte og saa den nu jævnlgt i Nærheden af det Sted, hvor jeg havde opdaget den, indtil d. 10. Juni, hvorpaa den forsvandt for mig, og jeg mente da, at det drejede sig om en uparret Han, som nu var strejft bort. Om Morgenen d. 5. Juli hørte jeg dog atter et Par Strofer af dens Sang, men denne Gang var det ved Indkørslen fra Jægersborg Allé til Charlottenlund Slot. Samme Dag blev jeg ringet op af Adjunkt F. BOLT-JØRGENSEN, som fortalte mig, at han Dagen før havde fundet Reden i en Kløft midt i en Bøgestamme ca. 10 m over Jorden. Hr. BOLT-JØRGENSEN og jeg iagttog om Aftenen d. 5. Juli baade Hannen og Hunnen i Færd med at made Unger, som efter Kraften af deres Skrig at dømme snart maatte være